

ЖУРНАЛ ДЛЯ ДІТЕЙ

Веселка

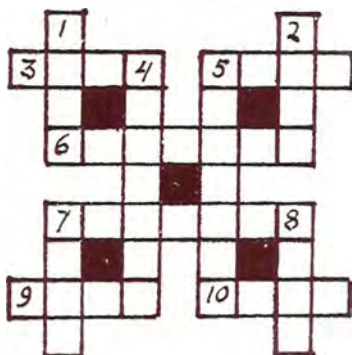
THE RAINBOW A CHILDREN'S
MAGAZINE

ХРЕСТИКІВКА

(Уклала А. Дичка)

По горизонталі:

3. Трос співаків чи музик.
5. Кінцівка нашого тіла.
6. Українська річка.
7. Великий князь Київський.
9. Тепла пора року.
10. Частина світу.

По вертикалі:

1. Перехід через річку.
2. Батько князя Святослава.
4. Ріка в Південній Америці.
5. А зовуть її — „Полтавка”.
7. Дерево, згадуване в українських піснях.
8. Інакше — зразок.

НЕЗВЧАЙНІ АКТРИ

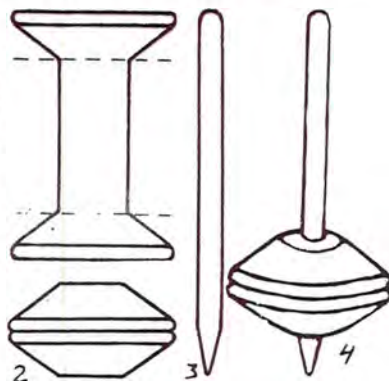
Не живі, а — живуть,
Всі їм браво б'ють.
У театрі виступають,
Всіх тут забавляють.

ЩО ЦЕ?

Маю роги, маю пір'я,
Хоч ні птиця, ані звір я.
В ліжку рч мене шукайте.
Хто я? Швидко відгадайте!

ЩО ХОЧЕШ МАТИ — ЗРОБИ САМ!

Купити готову іграшку кожен уміє, але не кожен хоче і вміє зробити її сам. А власне найкраща примісьність — зробити собі самому не тільки іграшку, а й полицку на книжки, вішак на одержу, лук і стріли та всякі інші речі.

Дуже просте діло зробити собі чи малій сестричці іграшку-дзигу. Ось шпильку з ниток обрізуємо в місцях, що позначені перериваною лінією (як на рисунку 1). Склеюємо разом обидві обрізані частини шпильки (рис. 2). Патичок, довжини 8 сантиметрів загострюємо на одному кінці (рис. 3). Встромляємо патичок у дірку склесних частин шпильки так, щоб виставив гострий кінець патичка. Патичок мусить дуже цупко входити в отвір шпильки (рис. 4). Дзига готова, але варто ще помалювати її водними фарбами та й потягнути безбарвним щеляком. „Дззз-дззз” — отак дзижчить дзига, коли крутиться на столі чи підлозі. З отого дзижчання і її назва (по-англійському звється — whirligig).

РОЗГАДКИ ЗАГАДОК З ЧИСЛА „ВЕСЕЛКИ” ЗА ЖОВ—ТЕНЬ 1986 р.: ЩО ЦЕ? а) Сніг. б) Горох. в) Вогонь. ЦІКАВІ ПИТАННЯ: а) Понеділок. б) 2-го січня. в) Шість. Є — НЕМА: бука „а”. ХРЕСТИКІВКА: Калка, криця, Косів, Олесь, Ганна (Барвінок), сокіл, осока. Буква на місці хрестиків дають: Л и с е н к о.

з кольоровими ілюстраціями виходить кожного місяця у Видавництві „Свобода” заходами Українського Народного Союзу. Редагує Колегія. Річна передплата становить у ЗСА — 8.00 дол. у інших країнах — рівновартність цієї суми. Для членів УНС 5.00 дол. Ціна окремого числа 75 центів. Ціна подвійного числа — 1.00 дол.

THE RAINBOW — VESELKA

Обкладинка роботи Віталія Литвина

Published monthly, except May to August Bi monthly
at Jersey City, New Jersey
30 Montgomery Street — Jersey City, New Jersey 07302
Subscription \$8.00 per year, UNA members \$5.00 per year.
Entered as Second Class at Jersey City, N.J.

Ілюстрація на обкладинці:
Віталій Литвин — Осінні ігри.

Микопа ЩЕРБАК

ЛИСТОПАД

В ті дні, коли поникле віття
Схиляв до долу тихий сад,
Війнув у вічі лихоліттю,
Неначе буря, Листопад.

Будинок міської управи у Львові. На вежі цієї ратуші замаяв український національний прапор 1-го Листопада 1918 р., сповіщаючи світові, що Україна стала вільною державою.

А в світлий ранок війська лави,
Мов стрепенули княжий Львів,
І прапор рідної Держави
Блакитно-соняшно задів.

Володимир ПЕРЕЯСЛАВЕЦЬ

МОЛИТВА ЗА МУДРІСТЬ

Боже Предвічний, з високого неба
Мудрість святу подаруй всім нам Ти,
Мудрости світлом наш ум просвіти,
Хай поведе вона нас, куди треба.

Хай нам покаже до правди дорогу,
Хай стереже від обмани і зла,
Щоб незаплямлена, чиста була
Наша душа, що посвячена Богу.

Через Ісусові муки і рани,
Через Пречистую Матір Христа
Наші Тебе ось благають уста:
Дай нам цей дар, наш Владико і Пане!

**

Митрополит Андрей Шептицький, заохочуючи українську молодь до науки, склав у 1939 році для неї молитву за мудрість. „Треба вам тієї Божої Мудрости, що вміє відрізнити щире золото від фальшивого і в множестві подаваних людьми відомостей вибрати ті, які чоловікові потрібні, а оминати ті, які йому наносять шкоду. Нехай же провідним світлом вашої праці в школах буде передовсім — випросити з неба той прецінний Божий дар, яким є Премудрість”, — писав Митрополит у своїм „Посланні”. Ми вмістили тут віршований переспів цієї молитви, яка є пересторогою проти різних шкідливих впливів, а передовсім проти безбожницької науки комунізму.

Пам'ять Митрополита Шептицького вшановуємо 1-го листопада

Диміла, наче ватра, осінь,
Земля рясніла, ніби сад...
Той стяг в серцях цвіте і досі
І з шумом віс Листопад.

(Африканська казка про мудрого павучка і тигра Банго)

Давно колись, як оповідають, у густих непрохідних джунглях жив могутній тигр Банго. Був він там володарем, бо ніхто не міг змагатися з ним ні силою, ні спритністю, ані хитрим розумом. Корилися йому всі звірі, птахи й змії, а від потужного реву його хилилися навіть дерева й трави. Ніхто не смів перечити тигрові Банго, бо гнів його був страшний — всі боялися гострих зубів і величезних, хижих пазурів лісового володаря. Не боявся його тільки малий павучок Анза, хоч був він у джунглях найслабшим. Ніхто його не шанував, а боялися тільки невторопні муси, що попадалися йому в павутинку. І почав Анза заздрити силі й величчю тигра Банго, якого всі боялися, пошепки вимовляли його ім'я, а перед ним схилялися в глибокій пошані й покорі. „Чи не міг би і я прославитися на весь ліс, — подумав він, — а тоді й на мене звертали б увагу”.

Одного разу побачив павучок тигра Банго, що відпочивав на соняшній галявині, під пальмами й солодко мружив очі від задоволення. „Ось мені добра нагода поговорити з володарем!” — вмить зімрукував Анза. Він поспішно виліз на поблизу билину й, чемно вклонившись, промовив:

— Добридень, великий володарю Банго! Чи міг би я щось спитати в тебе?

Тигр Банго розплющив очі й здивовано поглянув на мале створіння. Сонце розманіжило його важке смугасте тіло й він навіть гніватися не міг. Та й хіба варто було гніватися на якусь мізерну комаху?!

— Питай! — великодушно відповів Банго.

— Ти великий і сильний, всі тебе величають за це. А я, хоч дуже малий і слабосилий, хотів би заслужити слави якимсь подвигом, чи вчинком геройським...

Тигр Банго зареготався на всю галявину так, що від його реготу повтікали мязи й папуги, а гадюка Шіта поповзла якнайдалі в хащі.

— Хочеш заслужити слави? — заревів Банго, вгамувавши свій регіт. — Принеси мені гніздо кусючих шершнів, злови ледачого змія Пітона і мого давнього ворога Леопарда! Якщо виконаєш усе це, то відстанеш від мене медалю за героїство. А тепер іди геть з моїх очей, бо задавлю тебе своєю важкою лапою!

Павучок Анза, хоч і був слабосилий, та розумів неабиякий. Він узяв на городі великий гарбуз,

пробив у ньому дірку, налив туди води, а сам покропився нею, ніби після дощу та й поповз до гнізда кусючих шершнів і, хлюпнувши туди води, гукнув:

— Гей ви, дурні шершні! Хіба не бачите, що дощ ляє, як з відра?

— Ой, що ж нам робити? — заметушилися шершні.

— Тікайте швидше та ховайтеся в гарбуз! — порадив Анза.

Шершні один за одним поспішили влізти в гарбуз, а коли всі влізли, павучок заткав дірочку, пучечком трави. „Ось вже одне тигрове завдання я виконав!” з радістю подумав він.

Але як упіймати змія Пітона? Це павучкові було не так легко, — треба знову йому вдатися до хитрощів. Узяв від добрий бамбуковий стовбур і виноградної лози та й пішов до вікна Пітової хати, а щоб того ледачого змія збудити, почав безнастанно бурмотіти: „Ні, це неправда, це неправда!”... „Що там таке?” — озвався нарешті Пітон.

— Це я посперечався з мухою Це-це. Я кажу, що ти великий і довший за цей бамбуковий стовбур, а Це-це каже, що коротший! — відповів хитрун Анза.

— А ось я зараз примірюся до твого бамбука... Певно, що я довший! — засичав Пітон, вилізаючи з хати. Він витягнувся на всю довжину, але був коротший, ніж той бамбуковий стовбур і почав крутитися й витягатися, щоб досягнути його кінця.

— Давай я краще прив'яжу тебе і тоді ми побачимо! — доспішив з порадою Анза. Він припнув до бамбука Пітонову голову, а потім хвоста та ще й стягнув тулуб виноградною лозою. Зробив усе так спритно, що Пітон і не поворухнувся, лежав припнутий до бамбука і витягнений на всю довжину. „Ось і це я вже зміг виконати!” — з радістю подумав Анза. „Та як же вполювати Леопарда? Мушу вимудрувати найхитріший план!”

Узявся павучок до важкої роботи — викопав глибоку пастку і притрусив її зеленим гіллям. Він знав, що саме цією дорогою Леопард ходить пити воду і мусить потрапити до пастки. Так воно й сталося — вранці Анза побачив ту хижу звірину вже в пастці!

— Ой, лишенько! — гукнув від до Леопарда. — Як це ти, бідолахо, туди попав?

— Рятуй мене! — простогнав Леопард. — Я тобі ніколи ніякого лиха не зроблю!

Павучок, не довго думаючи, пригнув молоде дерево в пастку, Леопард прив'язав до нього свого хвоста, а тоді хитрун Анза пустив дерево — воно випросталося й Леопард завис на ньому, як на вішаку, головою донизу, аж поки й дух із нього вийшов. Мавпи втішалися й дякували павучкові, бо той Леопард роздер не одну мавпочку з їхнього роду.

А тимчасом мудрий павучок Анза поспішив до грізного тигра Банго:

— Володарю, я виконав усі твої накази — ось тут у гарбузі гніздо шершнів, там на бамбуковому стовбурі — Пітон, а на дереві твій ворог Леопард! — гордо сказав він.

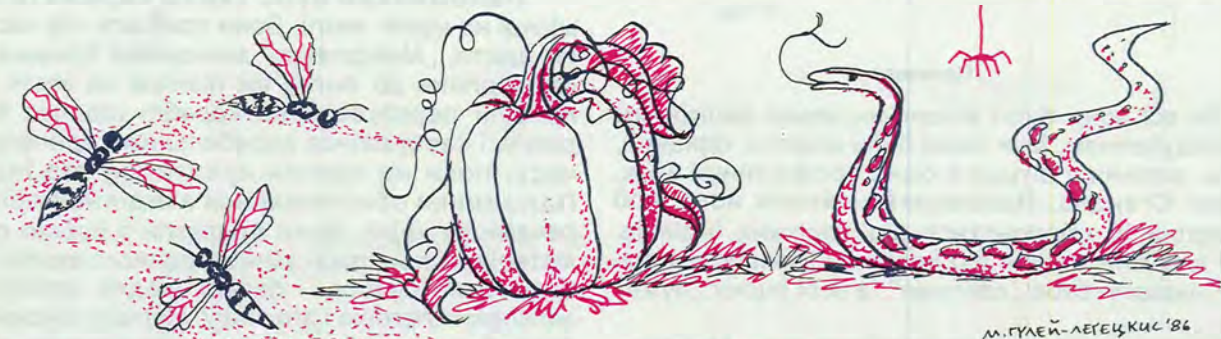
Зібралися всі звірі — слони, жирафи, мавпи, дивувалися й ледве могли повірити, що такий малий Анза міг доконати великих геройських вчинків. А тигр Банго, дотримуючи обіцянки, нагородив павучка великою медалею за відвагу, почепивши її на самому видному місці в джунглях. На ній стояли слова: „Ти слабосилий і малий, та мудрий розум твій!”

Так прославився мудрий павучок Анза і з того часу всі звірі ходили до нього позичати розуму.

Пояснення-словничок: **коритися** — слухатися, піддаватися (to submit); **невторопний** — нерозумний, недогадливий (slow-witted); **гальявина** — відкрите, бездеревне місце в лісі (clearing in the forest); **мружити** — жмурити, закривати (to close one's eyes); **билина** — blade of grass; **розманіжити** — зробити лінивим; **розплющити (очі)** — відкрити (очі); **смугасти** — striped; **комаха** — insect; **хачі** — кущі, підшиття лісу (bush, shrub thicket); **шершень** — hornet; **ляти**, **лити** — to pour; **пучечок**, **здрібніле від пучок** (bundle, bunch); **бурмотіти** — говорити невиразно, **мимрити** (to murmur, mumble); **тулуб** — trunk of body; **пастка** — trap.

ЗАПИТАННЯ: Завдяки чому павучок виконав завдання тигра й отримав медалю за відвагу?

НЕ МАВ ВИБОРУ

Мама: Чому ти, Юрчику, поклав жабу під подушечки?

Юрчик: Бо я не мав миші.

НЕ ЗНАЄ...

Мелася: Чи зуб болить тебе далі?

Олеся: Не знаю, бо дентист залишив його у себе.

НЕ МОЖЕ ЗРОЗУМІТИ...

Мама: Катрусю, чому ця салата, що ти її мила має такий дивний смак?

Катруся: Не можу зрозуміти чому. Я не жаліла ні води ні мила...

ПОВІЛЬНИЙ

Петрусь: Чому пишеш так повільно?

Івась: Бо я пишу до Михайлика, а він не вміє швидко читати.

ПЕРШИЙ ДЕНЬ ПОДЯКИ — ПРИЇЗД ПАЛОМНИКІВ ДО АМЕРИКИ

(Ілюстрації авторки)

В грудні, 1620-го року на кораблі „Мейфлавер“, причалили до берегів Америки паломники з Англії. Були це втікачі перед релігійним переслідуванням. За їх віровизнання уряд видалив їх до Голландії. По якомусь часі вони рішили переїхати до Америки. Приватна англійська комерційна фірма влаштувала для них два кораблі — „Мейфлавер“ і „Спідвел“. За подорож паломники мали відпрацювати фірмі сім років на Новій Землі, яка тоді називалася „Вірджинія“. На початку подорожі, показалося що „Спідвел“ не був морехідний. Деякі пасажирі зі „Спідвел-у“ пересіли на „Мейфлавер“, а інші мусіли залишитися через брак місця. „Мейфлавер“ був 90 стіп довгий і вміщав 102 пасажирі.

Паломник

Не всі вони були втікачами перед релігійним переслідуванням. Між ними були моряки, офіцери, слуги, родини з дітьми й один професійний вояк. Майлс Стендіш. Паломники найняли його щоб вишколив їх оборонятися від ворожих індіанців. Щоб відрізнити себе від інших пасажирів, паломники назвали себе „святими“, а всіх інших „чужими“.

Подорож була довга й небезпечна. „Мейфлавер“ відплив у вересні і причалив до берегів Америки за 66 днів плавби в грудні, 1620-го року. На кораблі було зимно, мокро й тісно. Кожний куток був зайнятий або вантажем, або пасажирями. Деякі пасажирі спали під човнами на палубі. „Мейфлавер“ мав приплисти до ріки Гадсон. Хоч північний шлях був довший і трудніший, капітан рішив плисти ним через Атлантийський океан, бо боявся еспанських піратів, які нападали на південному шляху. „Мейфлавер“ причалив до того місця, яке тепер зовемо „Кейп Код“ і тут закорився. На

Індіанин

„Кейп Код“ було мало свіжої води, тому паломники рішили поселитися трошки дальше на північ у місцевості, що тепер зветься Плимут, Мессечусетс.

Паломникам було тяжко пережити перші місяці на новій землі. Вони приїхали під час зими. На щастя, „Мейфлавер“ залишився близько берега і відплив до Англії аж пізніше на весні. Новоприбулі перебували на кораблі під час будови домів, і харчувалися корабельними припасами до часу, поки не змогли купити їжу від індіанців. Паломники обмінювалися з індіанцями різними речами за харчі. Вони привезли з собою одягові матеріяли, прикраси, речі щоденного вжитку тощо. Зима була сувора, і багато людей загинуло від запалення легенів і від тифу. Перший будинок, що його збудували, був шпиталик, де лікували хворих. В січні і в лютому були такі дні, коли вмирало по двоє, троє новоприбулих. До весни з 18-ти жінок, що прибули, тільки шість осталися живими.

Восени 1621-го р. паломники відбули велике свято Подяки. Тільки половина їх пережила жорстоку зиму. Впродовж весни і літа вони вибудували одинацять домів і чотири спільні будинки. Індіанці навчили їх садити кукурудзу. Урожай був багатий. Після жнива губернатор Бредфорд, вибраний голова нового поселення, післав чотирьох мужчин вполювати птицю і дичину. Мислив-

ці вернулися з великою добиччю — дикими індиками, гусками і качками. Індіанського вождя Масасоїта і дев'яносто індіанських гостей запрошено на свято, яке тривало три дні.

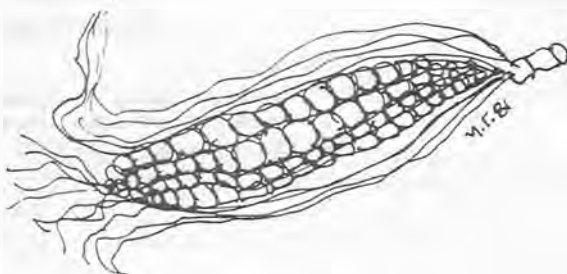
Можливо, що під час першого свята Подяки паломники також споживали рибу, раки і молюски, що їх легко було їм зловити при березі моря. На тому першому святі паломники пили пиво, зроблене з гарбуза, пастернака і з кори волоського горіха. Вони сиділи на стовбурах при столах, зроблених із дощок. Індіанці й діти сиділи на землі.

Паломники не одягалися на чорно так, як їх зображують на теперішніх малюнках. Можливо, що провідники вбиралися на чорно в неділю, але на загальний одяг був яскраво-кольоровий — зелений, жовтий, рожевий, бураковий. Паломники вдягалися відповідно до моди, що в той час панувала в Англії серед середніх класів.

Перше свято Подяки відбулося, мабуть, з початком жовтня. В Америці ми святкуємо пам'ять приїзду перших постійних білих поселенців при кінці листопада. Нам треба пам'ятати, після яких тяжких переживань відбулося це свято. Ми всі повинні бути вдячні за добробут і вільне життя, що панує тепер в країні яка є „новою” і для нас українців.

Пояснення-словничок: паломники — pilgrims; віровизнання — faith, beliefs; морехідний — seaworthy; палуба — deck; припаси — stores, provisions; суворий — severe, harsh; урожай — scap, harvest; птиця і дичина — wild game; мисливці — hunters і здобич; пастернак — parsnip; кора волоського горіха — bark of the walnut tree; стовбур — tree trunk; постійний — permanent; добробут — well-being, prosperity.

* В Канаді День Подяки припадає в жовтні.

ДИМА

ЛИСТОПАД

Тихо й повільно
На землю промоклу
Падає мрійне
Листя пожовкле.

Сонця проміння
Поблідло неначе,
Вітер осінній
Жалібно плаче.

Радісні співи
Пташині замовкли...
Пада тремтливе
Листя пожовкле.

КРАВЧИНЯ

Я навчилась шити —
 Можу й вас навчити!
 Шию-вишиваю,
 З радощів співаю.
 Все пошити вмію:
 Сукенки, спідничку...
 А для кого шию?
 Для своєї кицьки.
 Скінчена робота —
 Вийшла за ворота.
 Де ж ти ділась, кицю?
 Одягай спідницю!
 Тільки одягнула —
 Кицька дременула!
 На гілки високі
 Вилізла в три скоки!
 Що ти робиш, кицю?
 Ти ж порвеш спідницю!!!
 Врешті, злізла киця.
 Ну, а де ж спідниця?
 Киця, як втікала,
 Вщент її порвала.

**І звисають тільки
 Клапті дрантя з гілки.**

Ворота — брама (gate); дременути — швидко побігти (to run off, to take to one's heels); порвати — подерти (to tear, to rend one's garment); вщент, дощенту — зовсім (completely, totally).

ЛЮБА ЛЮБА

Наша Люба ще беззуба
 Але всім нам дуже люба,
 Бо вона — маленька панна,
 Синьоока і рум'яна,
 Ще й розумна на свій вік —
 Нашій Любі тільки рік.

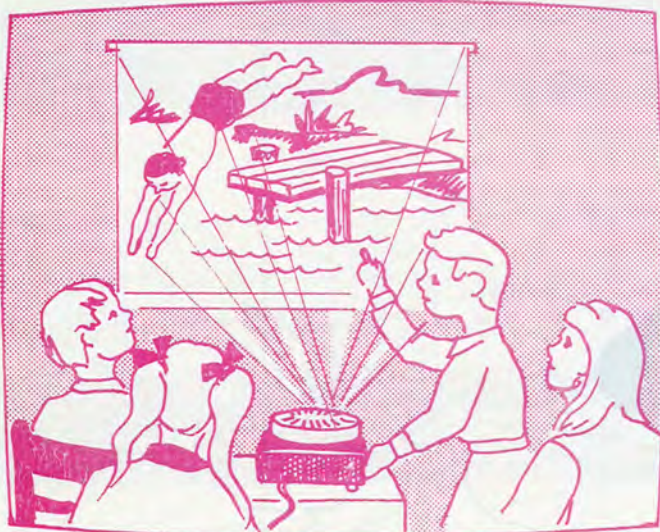
Першою лягає спати
 І встає раніш від всіх.
 Всіх розбудить: час вставати,
 Як зачуєм Любин сміх.

Ще не вміє говорити,
 Але щедра на привіти.
 Заспіває нам пісень —
 Не вгаває цілий день:

**„Ля-ля-ля” та „ля-ля-ля” —
 Звеселяє нас маля.
 Наша Люба всім нам люба,
 То нічого, що беззуба.**

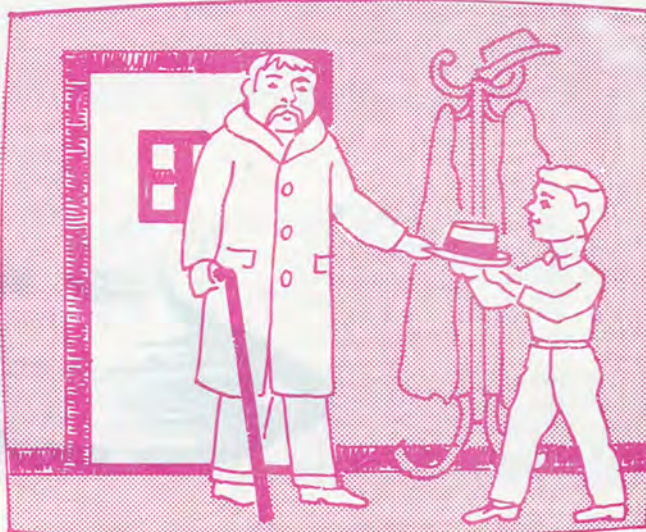
ІВАСЬ-МУДРАСЬ

Листопад прийшов сьогодні.
Віє вітер прохолодний —

Холодом усе пройма.
Незабаром вже зима.

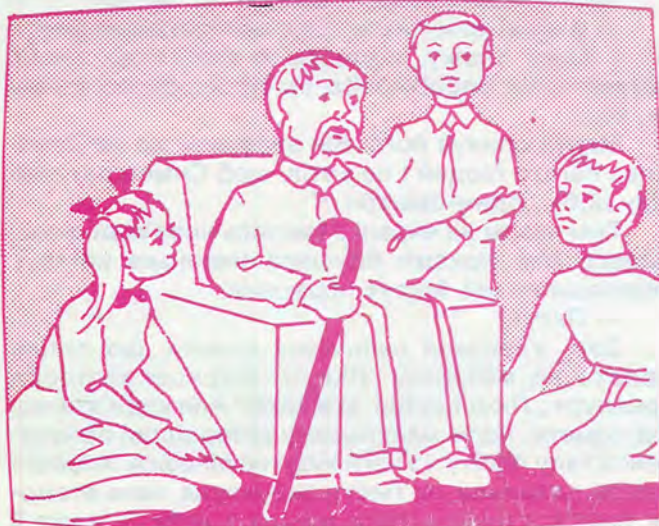
В хаті затишно й привітно.
Діти згадують про літо:

Де хто був; хто що робив.
Кожний слухав й говорив.

Тут — дзвінок у двері: дзень!
А Івась: щасливий день!

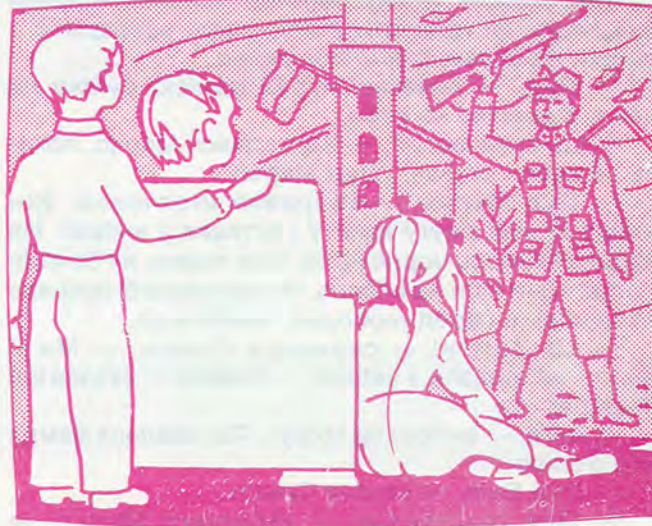
Це дідусь — наш любий гість.
Може, щось нам розповість.

Роздягнувсь дідусь і сів.
Про бувальщину повів:

Із сумних й щасливих днів;
Що колись сам пережив;

І чому щорічно свято
В нас на Перше Листопада.

Може б, кожного дідусь
Нам історію якусь

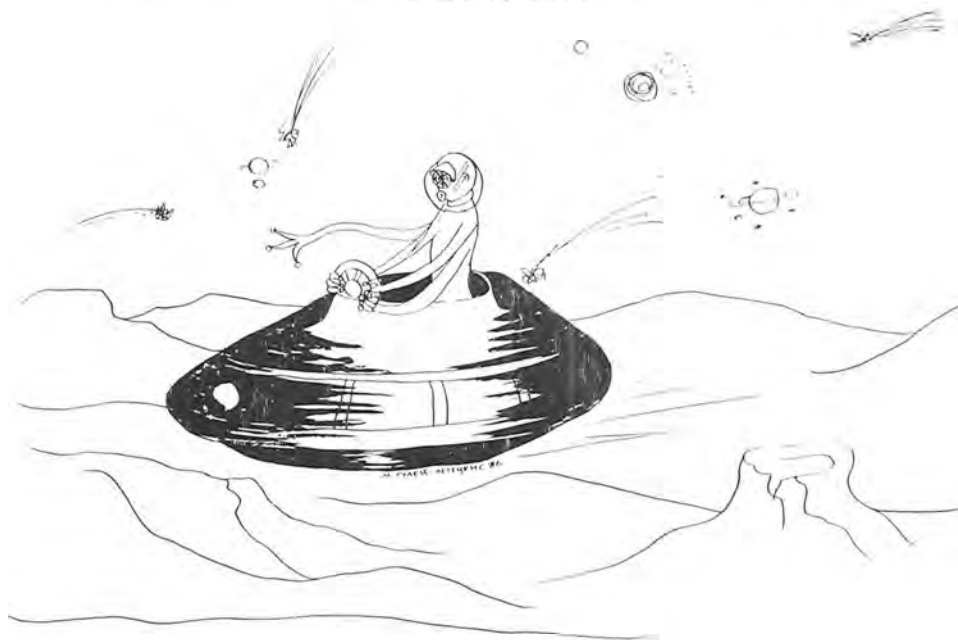
Розповів про давній час?
Всі погодились ураз:

Добру раду дав Івась —
Не даремно він Мудрась!

Пояснення-словничок: повісти про бувальщину — розповідати про минуле.

Запитання: Що знаєте про Перше Листопада. Чому відзначаємо цю дату?

КАЗКИ МОЛОДОЇ БАБУСИ

III. ЦЕ ТАКОЖ ЕМІГРАНТИ
(Продовження)

Летюча тарілка, чи повітряний корабель, помалу віддалявся від планети Лксун. Видно було навіть, як з корабля махали астронавти всіма чотирма руками. Потім „тарілка” почала набирати швидкості, астронавти поховались всередину, і швидко на екрані стало порожньо.

— Дуд, — показав Мкрух однією рукою на екран, а другою на себе.

— Це означає „я”, — здогадався Марко, показав на себе і сказав: „Дуд Марко”.

— Дуд Мкрух, — виправив місячанин. Він вийняв із ніші другу касету і вставив у апарат. На екрані з’явилось чорне небо, таке чорне, як бачили хлопці, коли сіли на Місяць. На чорнім небі яскраво сяяли зорі, а серед них одна, найбільша.

— Це Земля! — скрикнув Симон. — Ми її бачили, як вилізли з кабіни. — Земля! — сказав він Мкрухові.

— Бнід, — виправив Мкрух. Так звалася Земля його мовою.

— Дуд Бнід, — сказав Симон.

— Оце так сказав! — засміявся Марко. — Знаєш, що ти сказав? „Я Земля”.

— Нічого, нічого, він зрозумів, — запевнив Симон. І справді, Мкрух був дуже радий: тепер він знав, звідки хлопці прибули.

Мкруг простяг до хлопців свої чотири руки. На кожній руці було три пальці, всі однакової величини. Місячанин показав на Марка й підняв один палець. І сказав: „Кс”. Тоді показав на обох хлопців і промовив: „Бр”. Тоді підняв одну руку з трьома

пальцями й показав на всіх трьох, сказавши „Яп”. Хлопці повторили: „Кс, бр, яп. Один, два, три”.

— О, бачиш, вже до трьох рахувати вміємо.

Мкрух тоді спитав: — Бнід — кс, бр, яп?

— Що він хоче знати? Скільки людей на землі. Як я йому скажу, коли вмію тільки до трьох рахувати. Ну, спробую: Кс, бр, яп, кс, бр, яп, кс, бр, як, кс...

Мкрух спинув його. Він зрозумів, що на Землі живе багато людей і не хотів, щоб Симон рахував цілу добу „один-два-три...”

Тим часом на екрані з’явилось нове видовище. Далеко між зірками блищала маленька цятка і, вказавши на неї, Мкрух промовив:

— Лксун!

Далі з’явилася величезна комета, що летіла просто на маленьку Лксун. Маркові хотілося крикнути „Люди добрі, втікайте!” Але куди втечеш від комети, коли маленькому астероїдові призначено сталу орбіту, і з неї нікуди не дінешся. Хлопці з жахом дивилися, як Лксун вибухнула, наче атомова бомба, і просто таки зникла з неба, а може її комета забрала й замела навіки. На цій показ припинився.

— Ня-ня Лксун, — сказав Мкрух. — Дуд Лксун... Дуд ня-ня Лксун. Дуд Крін.

— Місяць називається Крін, — здогадався Марко. — Крін! — сказав він, — показавши на вихід. — Дуд, кс, бр, яп: Мкрух, Марко, Симон — Крін! Так він пояснив місячанинові, що хотів би з ним проїхатися по Місяцеві.

Мкрух вагався. Симон і Марко просили його згоди. — Дуд крбазун, — сказав Симон, мовляв, покажемо тобі наш корабель. Нарешті, Мкрух згодився. Всі три напилися на дорогу запашного газу, вдягли скафандри. Місячанин замість скафандра мав суцільний комбінезон з плястики, що обліпив його худеньку постать, як рукавичка, а на спину прилаштував циліндр із тим самим газом. „Омт“, — назвав його Мкрух. Мкрухів всюдихід був без коліс — він ніби летів над землею, і це було добре, бо не здіймав такої куряви, як земний возик. В нім було місце тільки на одного, а хлопці сиділи на своїм возикові вдвох, ще й Мкруха сухенького могли б примістити, але він ніяк не згодився бути пасажиром — хотів сам собою керувати. Може, й не довіряв. Вперше бо зустрівся з землянами.

На Місяці було тихо. Ніщо ані шелесне, бо, видно, на поверхні ніхто і ніщо не живе. Але під ґрунтом!!! От диво! Цікаво, як вони так влаштувалися? Мабуть, не мали куди вертатися, коли їхню Лксун проковтнула комета, та й вирішили спробувати жити на Місяці. Роблять собі хемічну їжу, той запашний безсмаковий газ — але чи можна на ньому довго жити?! Від нього просто їсти не хочеться, може він і деяку поживу дає, але що це за життя? Он місячани, як жили на Лксуні, то були рожеволиці, і волосся мали добре, а тепер зелені й лисі...

— Такі й ми зробимося, як будемо з ними жити, — злякався Марко. — Треба тікати звідси.

— Може й так, але не тепер. Не можна покинути Мкруха й дати йому враження, що земляни підступні боягузи. Побудемо тут ще пару днів.

— Еге, пару днів — добре сказано. — Тут день рівняється двом тижням на Землі, а я так довго тут тинятися не хочу.

— Чому? Дещо побачимо, довідаємось, як місячани собі життя майструють, що в їх майстернях і лябораторіях коїться... Місячної мови навчимося; приїдемо — складемо граматику і словник українсько-місячної мови — ото буде нам слава!

— Ну, добре, — згодився Марко. — Але облішмо ці розмови. Я не знаю, чи Мкрух не розуміє нас часом. Він дуже розумний.

Небагато цікавого було по дорозі. Були високі скелі, кратери, камінці, немов застигла лява — та це вона, певно, й була. Був місячний день, такий яскравий, що очі боліли. Довелось насунути соняшні окуляри в скафандрі. І така тиша... Ось уже видно повітряний корабель.

— Крбазун, корабель, — сказав Симон до Мкруха.

— Корабель, — повторив Мкрух.

Але що це? Раптом здійнявся страшний вихор. Щось наближалось з висоти, ревло й гаркало, як

гураган. Мкрух вискочив із свого возика й упав додолу. Його возик не знати куди й дівся. Хлопці натиснули на ракетні гальма, що подолали той космічний вихор і втрималися на поверхні. Вони вхопили Мкруха й поклали його впоперек на свої коліна.

— Відвеземо його додому, а тоді спробуємо відлетіти. Хто зна, куди цей вихор звернув і чи не повернеться за хвилину до нас.

Мкрух важко дихав. Його циліндр із газом був пошкоджений, і нічим було порятувати. Але якось довели його до підскальової фотерці, вдарили молотом у двері й здали Мкруха на руки місячанам. Тоді простягли руки, вклонилися їм і швиденько рушили до корабля.

Ракетний двигун працював. Корабель плавно злетів догори і полинув у напрямку до Бнід, до рідної Землі.

* * *

Бабуся доказала свою казку й глянула на Петруся.

— Я не сплю, бабуню, — сказав той. — Але вже сонний. Добраніч!

(Продовження буде)

Пояснення-словничок: ніша — niche, recess; всюдихід — автомашина, яка посувається по кожному терені (rower); тинятися — воліктися, вештатися (to stroll, to ramble); коїться — діється, стається; гаркати — to shout out, to growl; гальма — brake.

БІМОВІ ЛОВИ

Скучно Бімові в дворі —
Ні птахів, ні дівтори,

Навіть котик десь забіг,
А Бровко спочити ліг.

Бім під хвірткою проліз
І побіг на лови в ліс.

Розігнався в будяки —
Ой! Стоять страшні вовки!

Ще й рогаті! „Ме-ме-ме!
Ти куди біжиш, дурне?

Бім розсердився: „Гав-гав!”
Та різком у бік дістав.

Навіть ойкнути не встиг,
Як упав на їжаків.

„Ой, колючі! Вав-ваву!”
Підхопився і в траву!

Наступив на мишенят,
Аж підскачив та тікати!

Та на лихо жук-рогач
За хвоста чепивсь, хоч плач!

Бім, як дзиґа, завертівсь,
І в струмочок покотивсь.

Жук сердито загудів,
Ущипнув хвоста й пустив.

Бім зрадів, що збувсь біди,
Й швидше вискочив з води.

Тут захлюпала вода,
Зиркнув Бім — нова біда!

Щось зелене, як трава,
Закричало: „Ква-ква-ква!”

І воки рогаті тут, —
Із струмочка воду п'ють!

Бім присів, поплазував,
Озирнувся і помчав!

Шу,х під хвірткою у двір!..
І не любить кіз з тих пір.

„ВУНДЕРКІНД”

(Казка)

В далекому краю, ген за морями та горами, жив один хлопець, що звався Михайло. Він любив хвалитися своїм ровесникам, що він може робити такі речі, які ніхто не міг би зробити.

Хлопці не любили його через ту хвалькуватість і часто сміялися з нього. Михайло дуже не любив цього, і він почував себе нещасливим.

Він не раз думав над тим, що йому треба б було зробити, щоб вони вкінці повірили. Коли одного дня в школі вони ні на хвилину не переставали насміхатися з нього, він прийшов додому і був дуже злий.

Він гримав дверми, перекидав стільці, бив кулаками по столі.

Він почув у собі таку силу, що міг би перемогти й чотирьох хлопців, якби вони тут зараз появилися на порозі. І, раптом почув стук у двері. Михайло пішов відчинити і, на диво, побачив тих хлопців перед собою. Вони принесли йому зошит, який він залишив у школі. Михайлова злість минула, як побачив, що вони зробили йому прислугу. Коли хлопці пішли геть, він призадумався, чи це не його думка їх сюди притягнула. Він почав вправлятися в тому.

Наприклад, хоче він бачити свою собачку, то сяде і думає про це, і через хвилину вже біжить до нього Жучка.

Одного разу, коли йшов додому, два великі хлопці заступили йому дорогу. Він пробував перебігти попід їх руки, але вони не пустили і навіть замахнулися, щоб його вдарити. Михайло пригадав собі, що має силу в своїй думці, і він став

думати, щоб їх руки били не його, але їх самих. І так сталося, як він бажав. Тепер Михайло сміявся, як вони себе били. Вони побачили, що це Михайло щось зробив з ними і почали втікати від нього. Чим далше були від нього, тим слабше били їх руки, а як вже були забігли за будинки, то їх руки впали вниз. Вони розказали другим хлопцям про цю пригоду, але ніхто їм не вірив. Вони рішили самі про це переконатися.

В школі була година спорту і хлопці гралися тяжким м'ячем.

Один із них вхопив м'яч і з усієї сили кинув на Михайла, який спокійно стояв збоку. Раптом він зрозумів, що м'яч вдарить його сильно, і він подумав, що треба його завернути назі. В цю хвилину м'яч задержався в повітрі, а тоді завернув назад і вдарив хлопця.

Було багато свідків, які це бачили. Всі сказали, що Михайло має якусь незвичайну силу і його не треба зачіпати. Вони навіть стали дружити з ним і назвали його „Михайло-Вундеркінд”.

Оля Кузьмич, 14 р., учениця 9-ої класу Братської школи в Лідкомбі біля Сіднею, Австралія за казку „Вундеркінд” дістала третю нагороду на конкурсі Літературно-мистецького клубу ім. В. Симоненка в Мельборні, Австралія.

„Вундеркінд” по-німецьки значить „Чудесна або незвичайна дитина”, по французьки „Enfant terrible” (wonderchild, infant prodigy). Це окреслення стосується дитини непересічно здібної, або такої, що своєю поведінкою збуджує подив.

Проф. Дмитро Нитченко-Чуб проголошує наслідки літературного конкурсу юних авторів.

ДО ШКОЛИ

Дарочко і Олечко,
попрощайтесь з полечком
з дубом і смерічкою,
з голубою річкою.

Бабине вже літечко
випрядає ниточку
на небесній просині
й виглядає осени.

Дзвоник дзень-дзеленькає.
Букварі новенькі є
для Олі і Дарочки,
бо вони — школярочки.

Бабине літо — Indian summer; просинь — (bluish tint) синюватий відтінь; тут — небесна синява.

Що

читати?

ЄВАНГЕЛЬСЬКІ ПРИТЧІ ІСУСА ХРИСТА

У своїх науках, проповідях і розмовах із книжниками, фарисеями та звичайними людьми Ісус Христос часто послуговувався притчами. Притча, це коротеньке оповідання-історія, яка нагадує байку. В ній скривається завжди якась глибока думка, правда, моральна наука. Ісус розповідав ці історії цікавою й приступною мовою так, що слухачі легко могли зрозуміти, яка глибока думка в них прихована.

З нагоди недалекого 1000-ліття Хрищення України Ярослав Чумак уклав на підставі св. Євангелії збірку цих Христових поучень, призначених для дітей. Збірка має заголовок „Євангельські науки Ісуса Христа”. Повнокольорові малюнки виконав Віктор Амвроз. Збірка вийшла в видавництві „Гуртка Прихильників Української Книжки”. В збірці вміщено сім притч, а саме: „Про милосердного самарянина”, „Король і його довжник”, „Розповідь про сівача”, „Притча про таланти”, „Притча про скарб у полі”, „Запрошення на бенкет”, „Притча про блудного сина”.

Книжка великого формату має 32 сторінки, друкована на доброму папері. Ціна збірки — 7 дол.

Замовляти:

Children's Care Group
16 Rivercrest Road
Toronto, Ont. M6S 4H3
CANADA

ВЕСЕЛИК-ЛЯСЬ

Восени у лісі тихо,
Раптом — лемент... Що за лихо?

Заєць в розпачі біжить,
Яць наляканий, кричить:

— Всі ховайтесь, щось страшне
Вбити кидалось мене,

Звір великий і реве, —
Певно, з'їсть усе живе!

Котить швидко круглі ноги,
Світять очі в звіра злого!...

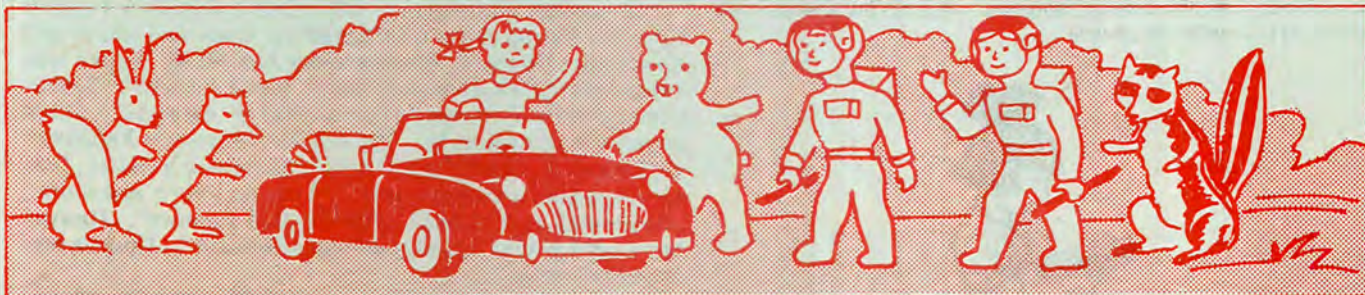
В лісті страх, переполох, —
Тільки Лясь і Луць удвох

Йдуть на звіра, небораки,
Взявши в руки дві ломачі:

— Де лиха ота потвора?
Утікай за доли-гори!

Одяглись, як астронавти, —
Глип! — аж то звичайне авто!

А із нього, як та чічка,
Усміхається Марічка...

Звірі йдуть, все ближче скачуть,
Дивне диво в лісі бачать,

Страх минув та — вір, не вір,
Звірям авто — лютий звір!

Лемент — розпучливий крик або плач (lament, wail); **небораки** — бідаки, нещасні, жалюгідні; (deserving pity); **ломача** — дрючок (club); **чічка** — квітка, прикраса (floweret).